

Tiedote 7.12.2016

Satakunnan teknologiateollisuus alkuvuonna yhä laskussa – muuten jo nousun merkkejä

Satakunnan vientivetoinen talous odottaa edelleen nostetta maailmantalouden piristymisestä. Tällä hetkellä suurimpia kipukohtia on alamäki koneiden ja laitteiden valmistuksessa, johon kuuluu myös tilauskantaansa menettänyt offshoreteollisuus. Myös muualla teknologiateollisuudessa liikevaihto on vuoden 2016 tammi–kesäkuussa supistunut yhä selvästi, joskin värimetallien alentunut hinta saa kehityksen näyttämään vielä todellista kurjemmalta. Sen sijaan muun teollisuuden suhdannenäkymät piirtyvät kirikkaampina, sillä metsä- ja kemianteollisuuden liikevaihto kohosi. Maakunnan teollisuuden vienti pysyi silti tiukasti laskussa. Rakentamisessa alkuvuosi sujui hyvin valoisissa merkeissä. Palvelualojenkin kasvu näyttää voimistuneen. Myönteisenä merkinä maakunnan yrityksistä yli puolet kasvoi alkuvuonna. Parhaiten pärjäsivät pienet ja korkeintaan viisi vuotta toimineet yritykset.

Satakunnan vuoden 2016 tammi–kesäkuun talouskehitystä varjosti teknologiateollisuuden vaikeudet, joka piti koko teollisuuden pinnan alla. Sekä koneiden ja laitteiden valmistuksen että metallien jalostuksen liikevaihto sukelsi voimakkaasti. Jälkimmäisessä lasku on peräisin lähinnä värimetallien laskevasta hintatasosta, joten valmistusmäärien pudotus on koskenut konepajateollisuutta. Siihen kuuluvan meriteollisuuden tuotannosta on hävinnyt maakunnassa merkittävä siivu osin öljyn hinnan alhaisuuden vuoksi. Myös muunlaisen tuotannon kysyntä on hiipunut. Koska kone- ja laitevalmistuksen liikevaihto ja arvonlisäys ovat korkeita ja ala on myös huomattava työllistäjä, on sillä merkittävä vaikutus maakunnan suhdannetilään. Metallituotteiden sekä elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen tuotanto on pudonnut myös. Porin telakka kaipaa uusia tilauksia. Kaikkien metallialojen yhteenlasketun viennin arvon muutos painui alkuvuonna pahasti pakkaselle.

Sen sijaan muun teollisuuden suhdannenäkymät piirtyvät kirikkaampina, sillä metsäteollisuuden liikevaihto ja vienti kohosivat, mikä paikkasi hieman teknologiateollisuuden romahdusta. Maakunnan teollisuuden vienti pysyi silti tiukasti laskusuunnassa metallialojen suuren painoarvon vuoksi. Ne kun vastaavat hieman runsaasta puolesta teollisuuden viennistä. Vaikka alueen vienti supistui, pärjäsivät ulkomaankauppaa harjoittavat yritykset silti kotimarkkinayrityksiä hieman paremmin alkuvuonna. Kemianteollisuus pysyi vankasti kasvurallalla, mutta elintarviketeollisuuden liikevaihto supistui poikkeuksellisesti aivan alkuvuodesta.

Maakunnan rakennusallalla alkuvuosi sujui hyvin valoisissa merkeissä, sillä liikevaihto kohosi ripeästi. Alueella on käynnissä uusia investointeja, joiden lisäksi korjausrakentaminen on kannatellut alaa. Tämä on johtanut myös henkilöstömäärien selvään nousuun. Palvelualojen kasvu näyttää voimistuneen, sillä majoitus- ja ravitsemistoiminnan sekä erityisesti liike-elämän palveluiden liikevaihto kasvoi nopeasti. Myös kauppa pääsi kuiville pitkään jatkuneen liikevaihdon laskun pysähtytyä ainakin tilapäisesti. Palvelualojen myönteinen vire heijastui myös henkilöstömääriin, sillä pitkästä ajasta palveluiden työllisyys koheni.

Satakunnan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto aleni 1,2 % vuoden 2016 tammi–kesäkuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna Tilastokeskuksen tuoreimpien tietojen mukaan. Maakunnan yrityksistä keskimäärin 51 % kasvatti liikevaihtoaan yli 15 %:n nousun saavutti suunnilleen 35 % alueen yrityksistä. Taantuvaan liikevaihtoon nähden korkeat kasvuosuudet kertovat Satakunnan yritysten ja toimialojen välisistä merkittävistä eroista. Suurten teollisuuslaitosten alakulua paikkasivat pienet ja tuoreet yritykset. Korkeintaan viisi vuotta toimineissa yrityksissä liikevaihto kasvoi yli 40 %. Alle 20 työntekijän yritysten liikevaihto kohosi hieman. Sen sijaan suurempien, vähintään 20 hengen yritysten, jotka toimivat lähinnä teknologiateollisuudessa, suuri painoarvo piti koko aluetalouden edelleen kurimuksessa. Toisaalta metallien jalostuksen merkittävä asema luo Satakunnan suhdannekehitykseen todelliseen tuotannon muutokseen nähden liian synkän kuvan, sillä värimetallien laskeva hinta painoi liikevaihtoa alas ilman merkittäviä muutoksia tuotantomäärissä.

Satakunnan yritysten maksama palkkasumma pysyi alkuvuonna ennallaan vuodentakaiseen vastaavaan aikaan verrattuna. Siten lasku pysähtyi, mikä on osaltaan seurausta henkilöstömäärien kasvusta sekä rakentamisesta että palveluissa. Teollisuudessa sekä palkkasumma että henkilöstö supistuivat yleisesti.

Maassa keskimäärin suhdannekehityksen suuntaviivat kulkivat alkuvuonna suunnilleen samaan suuntaan kuin Satakunnassa. Kaikkien toimialojen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi kuitenkin kuluvan vuoden tammi–kesäkuussa 1,5 % vuodentakaisesta. Teollisuuden alatoimialoilla liikevaihto tippui yleisesti, mutta metallien jalostuksen Satakuntaa pienempi painoarvo teki laskusta hieman loivemman. Huolestuttavinta on koneiden ja laitteiden sekä elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen sitkeä pudotus. Rakentaminen ja palvelut pysyivät suhteellisen mainiossa vireessä. Talouden palkkasumma jatkoi loivaa kasvuaan.

Toimialoittainen kehitys Satakunnassa tammi–kesäkuussa 2016 (vertailu vuoden 2015 vastaava aika)

- ✓ Koko *teollisuuden* yhteenlaskettu liikevaihto laski aiempaa loivemmin (-4,2 %), kuten viennin arvo (-7 %). Palkkasumma aleni (-2,4 %) henkilöstömäärän vähenemisen jatkuttua (-3,3 %).
- ✓ *Teknologiатеollisuuden* (eli koko metalliteollisuus) yhteenlaskettu liikevaihto romahti (-14,5 %). Viennin arvostakin katosi merkittävä siivu (-17,7 %). Palkkasumma putosi selvästi (-6,2 %).
- ✓ Liikevaihto sukelsi *koneiden ja laitteiden valmistuksessa* (-15,8 %). Palkkasummakin laski (-7,7 %).
- ✓ *Metallituotteiden valmistuksen* liikevaihto putosi (-2,9 %), kuten palkkasumma (-7 %).
- ✓ *Elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen* liikevaihto aleni (-6,5 %). Palkkasumma laski inan (-0,3 %).
- ✓ *Metallien jalostuksen* liikevaihdosta suli merkittävä osa (-19,4 %). Palkkasumma nousi selvästi (5,5 %).
- ✓ *Meriteollisuuden* liikevaihdosta katosi selvä siivu (-13,5 %). Palkkasumma supistui edelleen (-7,5 %).
- ✓ *Metsäteollisuuden* liikevaihdon (5,1 %) ja viennin (5,2 %) kasvu pysyi ripeänä, mutta palkkasumma laski silti vähän (-0,2 %).
- ✓ *Kemikaalien sekä kumi- ja muovituotteiden valmistuksen* elpyminen vahvistui (3,4 %). Maksetut palkat kääntyivät kasvuun (0,4 %).
- ✓ *Elintarviketeollisuuden* liikevaihto laski (-2,2 %). Palkkasumma nousi silti edelleen vankasti (3,8 %).
- ✓ *Rakentamisen* liikevaihto kasvoi nopeasti (11,6 %), kuten palkkasumma (12,2 %) ja henkilöstö (6,3 %).
- ✓ *Kaupan* liikevaihdon pudotus pysähtyi (0,1 %). Palkkasummakin kääntyi nousuun (1 %).
- ✓ *Majoitus- ja ravitsemistoiminnan* liikevaihto nousi (5,2 %), mutta palkkasumma pysyi ennallaan (0,0 %).
- ✓ *Liike-elämän palvelujen* liikevaihto kohosi hyvin nopeasti (8,9 %), kuin myös palkkasumma (7,6 %).
- ✓ *Yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen* palkkasumman nousu nopeutui 2,3 %:iin.
- ✓ Kaikkien neljän edellä mainitun *palvelualan* yhteenlaskettu henkilöstömäärä alkoi kasvaa (0,5 %).
- ✓ *Luovien alojen* liikevaihto alkoi jälleen nousta (2,8 %). Palkkasumma kutistui silti hieman (-0,5 %).
- ✓ *Kaikkien toimialojen* yritysten yhteenlaskettu henkilöstömäärä väheni, mutta aiempaa loivemmin (-1 %).

Uusimmassa Satakunnan talous -suhdannejulkaisussa tarkastellaan maakunnan elinkeinotoiminnan kehitystä kokonaisuutena ja toimialoittain. Katsauksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tuottamaan suhdanneaineistoon.

Lisätietoja:

Aluekehitysasiantuntija **Saku Vähäsantanen**, puh 044 711 4350, etunimi.sukunimi@satakunta.fi

Satakunnan talous -suhdannejulkaisu: http://www.satamittari.fi/Satakunnan_talous_katsaus